

NA ROB JAVNI RAZPRAVI O SAMOPRISPEVKU

ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE NAŠIH OTROK

Zelo dolgo časa je minilo, da smo od razprav prešli na konkretne odločitve, da bomo konec decembra 1971 na referendumu odločili o samoprispevku, s katerim naj bi v obdobju petih let uresničili vsaj najnujnejši program izgradnje vzgojno-varstvenih zavodov ter osnovnošolskih objektov. Seveda, če hočemo začrtani program do celia uresničiti, bo potrebno poleg sredstev, zbranih s samoprispevkom, združiti tudi sredstva, ki se stekajo v sklad za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti ter vsakoletno soudeležbo vseh petih ljubljanskih občin.

Sedanja situacija na področju varstvenih in šolskih kapacitet je res porazna. Preveliko je število prosilcev, ki želijo dati svoje otroke v varstvo, kajti vrtci so že prepolni; vrsti šol grozi tretja izmena, ni pogojev za podaljšano bivanje otrok v šoli itd. Še bi lahko naštevali ter s konkretnimi podatki utemeljevali porazno situacijo na tem področju. Pa najbrž to ni potrebno, kajti s temi problemi je gotovo seznanjen sleherni naš občan, ko se vsakodnevno sre-

glede na to, da so prizadevanja in sredstva, ki jih tu vlagamo, resnično precejšnja, nikakor ne zadoščajo več za zagotovitev normalnih pogojev za varstvo in šolanje naših otrok.

KAJ BOMO PRIDOBILI?

Predloženi program za območje Ljubljane predvideva gradnjo 24 vrtcev za približno 3700 novih mest, 20 povsem novih šol s telovadnicami, 6 prizidkov s telovadnicami, 3

Tudi v vzgojno varstvenem zavodu na Kodeljevem vlada velika gneča. Zato bo vsak dinar, ki ga bomo prispevali za varstvo otrok, smotno naložen

čuje z njimi. Družbena skupnost ni več kos tem problemom, pa čeprav je večina ljubljanskih občin, posebej še naša, vlagala znatna sredstva v varstvo in šolstvo predvsem v zadnjih treh letih.

Naglo naraščanje števila prebivalstva, porast števila zaposlenih staršev in zlasti še v zadnjem času nagel porast števila zaposlenih žena, intenzivna stanovanjska gradnja in s tem hitreje naseljevanje Ljubljane ter ne nazadnje tudi precejšnja družbena brezbržnost – vse to so razlogi, ki so pripeljali varstvo in šolstvo v doka-kočljivo situacijo. Šele v zadnjih letih je opaziti precejšnja prizadevanja občinskih skupščin ter drugih dejavnikov, tako da lahko danes že govorimo o delni sanaciji na področju varstva in šolstva. Vendar ne

prizidke brez telovadnic, 4 nove telovadnice, vzgojno posvetovalnico ter gradnjo novega šolskega objekta s telovadnico in delavnicami pri osnovni šoli Janeza Levca.

Ce bomo docela uresničili predvideni program, bomo zagotovili 45 % predšolskim otrokom varstvo; 30 % šoloobveznih otrok bo deležno dnevnega varstva; izognili se bomo tretjim izmenam; zgradili bomo prepotrebne rekreativne površine za celodnevno bivanje otrok v šoli; postavili bomo temelje za prehod na eno izmeno, s tem pa tudi odprli možnosti za celodnevno šolanje; dosegli bomo vsaj približno normalne pogoje za delo v naših osnovnih šolah.

Uresničiti tako obsežen in odgovorno zastavljen program je zelo zahtevna naloga, ki jo pa moramo iz-

peljati! Nikakor namreč ne smemo dovoliti, da se nam problemi vzgoje in varstva še kar naprej kopičijo. Zato potrebujemo 24 milijard starih dinarjev sredstev. Z dosedanjimi viri je možno zagotoviti polovico teh sredstev, drugo polovico pa jih moramo zbrati s samoprispevki.

PRVE PRIPRAVE SO ZA NAMI

Intenzivne organizacijske priprave v vseh petih ljubljanskih občinah so pri kraju. Še v dosedanjih pripravah, ki so bile usmerjene predvsem k ustvarjanju ustreznih organizacijskih oblik dela, je bilo čutili povsod, na vseh ravneh, popolno enotnost ob uvedbi samoprispevka. Dobre organizacijske priprave so gotovo pomemben dejavnik v prizadevanju, da z referendumom uspešno. Od mestnega akcijskega odbora, ki naj povezuje in usmerja posamezne akcije v vseh petih ljubljanskih občinah, prek občinskih akcijskih odborov ter še naprej do podobnih odborov po šolah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, je zgrajena organizacijska mreža, ki že sedaj vključuje veliko število naših občanov, predvsem naših žena. Pa ne samo to: akcijski odbori bodo obstojali tudi še po referendumu, kajti to zagotavlja vsakemu občanu stalni nadzor nad porabo zbranih sredstev, pa tudi nad uresničitvijo začrtanega programa gradenj. Najbrž je ta odločitev povsem pravilna, kajti ko se bomo odločali, da v obdobju petih let prispevamo 1 % od svojih osebnih dohodkov za gradnjo vrtcev in šol, smo prepričani, da to moramo storiti ter s tem zagotoviti čvrstje temelje v vzgoji in varstvu našim otrokom. Seveda je zato povsem normalno, da se nam omogoči vsakodnevno spremljanje uresničevanja še prej sprejetih programov.

KAJ BOMO V PETIH LETIH NAPRAVILI V NAŠI OBČINI

Široke razprave, ki se v naši občini odvijajo že vrsto let o tem, katere objekte varstva in šolstva je potrebno čimprej zgraditi, če hočemo vsaj deloma omiliti vrsto problemov, so izoblikovale program izgradnje najnujnejših objektov, ki smo ga vključili v skupni ljubljanski program. Čeprav smo pri oblikovanju programa zadevali vedno na ena in ista „žarišča“ potreb, to ne pomeni, da je program zaključen, marveč prav nasprotno. S tem programom samo postavljamo temelje, na katerih naj vsak občan naše občine gradi svoje pripombe in predlaga najustreznejše rešitve. Šele temeljita javna razprava mora izoblikovati takšen program, ki ga bo pripravljen sprejeti čimvečji krog občanov.

To pa pomeni tudi pomembno zagotovilo za dokončen uspeh na referendumu. Res je, da bo vse potrebe in želje težko vključiti v pro-

gram in jih uresničiti, vsaj v tem prvem obdobju, kajti sredstev je na voljo samo toliko, da lahko zgradimo samo najnujnejše. Kakršnakoli sprememba programa mora iti v breme hotranjih sprememb, kar pa pomeni, da lahko izmed sedaj predvidenih objektov pride na vrsto šele v kasnejšem obdobju, namesto njega pa predvidimo novega, bolj potrebnega.

Tako naj bi v petih letih na območju občine Moste-Polje zgradili nove vrtce v Jaršah, na Vevčah, v Novem Kodeljevem, v Polju, medtem ko bi v Zavrdu adaptirali obstoječi objekt, na Selu pa zgradili še prizidek. S tem bi v naši občini povečali dosedanje zmogljivosti za 740 novih mest.

Prav tako predvidevamo zgraditi dve novi šoli: v Novem Kodeljevem in Novem Polju; v Zalogu in Sostrem pa dva prizidka. Vsi ti objekti bodo opremljeni tudi s telovadnicami.

Najbrž ni težko ugotoviti, da bomo z izgradnjo teh objektov ne samo omilili perečo situacijo na področju varstva in šolstva, marveč predvsem postavili v prihodnje takšno osnovo, da bomo lahko z normalnimi proračunskimi viri zadovoljevali vsakoletne tekoče potrebe. Z izgradnjo teh objektov bomo zagotovili ustreznejše pogoje in čim bolj enaka izhodišča varstva in vzgoje vedno večjega števila naših otrok.

PODPRIMO SAMOPRISPEVEK

Dileme za ali proti samoprispevku ne more biti več. Moramo se zavzeti za samoprispevek, utemeljevati njegove namen najbrž ni več potrebno. Samoprispevek mora postati naš smoter, s katerim bomo našim otrokom lahko omogočili boljše pogoje za njihov razvoj in vzgojo, nam staršem pa manj osebnih skrbi in problemov, večje možnosti in sproščenost pri našem vsakdanjem delu. Še več: s samoprispevkom bomo dokazali, da tudi Ljubljančani nismo izjema, kadar je potrebno zbirati sredstva za reševanje perečih družbenih problemov, tako kot to že vrsto let delajo v domala vseh slovenskih občinah.

Naj ne zvenijo te besede kot parola, marveč naj v resnici pomagajo slehernemu izmed nas, da bo lahko sam pri sebi objektivno ocenil pomembnost te akcije in svoj osebni delež pri tem. Zatorej ob širokih javnih razpravah, ki bodo od septembra do decembra, odkrito spregovorimo o vseh premislekih, zavzemimo se, da bodo naši predlogi upoštevani, skratka storimo vse, da bomo čim enotneje podprli to veliko humanitarno akcijo za izgradnjo vrtcev in šol na območju vseh petih ljubljanskih občin.

Geslo „Za šolo – za vrtce“ naj bo naše osnovno vodilo v naših prihodnjih odločitvah in razpravah.

Novice iz krajevnih skupnosti

HRUŠICA:

Sredi avgusta so pričeli z rekonstrukcijo Ceste v kostanj in dela Hruševske ceste v dolžini 1 km. Sredstva so prispevali občinski cestni sklad, krajevna skupnost Hrušica-Fužine in občani s samoprispevkom. Dela izvaja cestno podjetje Ljubljana.

MOSTE:

Pravkar dokončujejo asfaltiranje Ribniške ulice, ulice Pod ježami in Domžalske ceste v dolžini 400 m. Dela izvaja cestno podjetje Ljubljana, sredstva pa sta prispevala občinski cestni sklad in podjetje za urejanje stavbnih zemljišč Soseska.

Vzdolž Proletarske ceste v Mostah polagajo delavci Mestnega vodovoda cevi za napajalni vodovod profila 500 mm. Gre za oskrbo vode v smeri proti Zalogu s povezavo zajetja v Hrastju. Dela izvajajo na podlagi kratkoročnega načrta o izgradnji vodovodnega omrežja v moščanskih občinah.

Po dograditvi stolpnice v ulici Bratov Rozmanov je gradbeno podjetje Pionir uredilo tudi okolico – parkirni prostor in asfaltiralo ulico Bratov Rozman od odcepa z Zaloške ceste, medtem ko je podjetje Rast uredilo zelenice.

KOVINSKO PREDELOVALNA INDUSTRIJA — EMBALAŽA — AVTOOPREMA

Uprava: Ljubljana, Ob železnici 16, telefon: 313-666 — Komerčni sektor: Ljubljana, Proleterska 4/III; telefon 314-477 — Telex: Yu Saturn 31208 — Telegram: Saturnus Ljubljana — P. p. 10

NAŠ PROGRAM: Konzervne doze za prehransko industrijo; pločevinska embalaža za prehransko, kemično, farmacevtsko in druge industrije; pokrovice za stekleno embalažo; alupo, aluvi, sapo, pano in kronske; izdelki za široko potrošnjo: dekorativne škatle in pladnji ter razpršilci; svetlobna oprema za vozila; žarometi, svetilke in refleksi žarilci vseh vrst; elektrotermični aparati: kuhalniki, peči, kaloriferji; napisne ploščice; litografirane, eloksirane; pločevinski reklamni plakati

Nepričakovani zapleti

ŽITARSKA PREDELOVALNA PODJETJA V SLOVENIJI SO ZAŠLA V STISKO ZARADI ZAGOTOVITVE POTREBNIH ZALOG ŽITA, KER SO CENE ŽITARI-CAM NARASLE, KREDITNA SREDSTVA S STRANI BANK PA SO BILA ZAGOTOVLJENA ŠELE NE-DAVNO

Bralci, ki spremljajo v časopisju tekoča gospodarska dogajanja, so prav gotovo seznanjeni z nedavno krizo, ki se je pojavila prav sedaj, ko je v teku odkup nove letine žita. Žitarska predelovalna podjetja so se namreč znašla pred velikim problemom, kako zagotoviti zadostne zaloge žita za nadaljnjo predelavo v moko in končne, pekovske ter testeninske izdelke.

Hkrati se je namreč pojavilo več izredno zapletenih problemov, ki jih zdaj skušajo omenjena podjetja na kakršenkoli način rešiti, da bi zagotovila ljudem v široki porabi nemoteno preskrbo z mlevskimi izdelki in seveda z osnovnim življenjskim artiklom, s kruhom.

Prav letos ugotavljamo, da je bila letina pšenice tako bogata, kot se nikoli, da so v Jugoslaviji pridelali nad 5 milijonov ton pšenice in da naj bi je ostalo celo 300 tisoč ton nad lastnimi potrebami. In vendar so žitarska predelovalna podjetja, zlasti v Sloveniji, v silni zadregi kako zagotoviti zadostne količine žita. Zakaj?

Razlogov za zaskrbljenost je več: Kot nalašč so odkupna podjetja, ki nabavljajo žitarski predelovalni industriji žito od neporednih proizvajalcev oziroma predelovalcev, kljub zagotovljenim cenam povečala ceno pšenici in koruzi. Za mehko pšenico na primer znaša letošnja tržna cena od 1,25 do 1,30 din za kg, za trdo pšenico pa od 1,35 do 1,40 din za kg, medtem ko je bila določena zagotovljena cena za mehko pšenico 1,20 din za 1 kg, za trdo pa 1,30 din za 1 kg; vendar odkupna podjetja zagotavljalne cene ne upoštevajo in nudijo pšenico po prej omenjenih cenah. Seveda so nekatera žitarska predelovalna podjetja v drugih republikah pristala na to ceno odkupnih podjetij in si pravočasno zagotovila zaloge, še bolj zato, ker so imela na razpolago dovolj finančnih sredstev.

Prav tega pa niso mogla storiti slovenska podjetja Žito Ljubljana, Intes Maribor, Mlinotest Ajdovščina, Merx Celje, Elektromlin Lendava in nekateri manjši mlini, ker lastnih sredstev niso imela, v bankah, kot je bilo to prejšnja leta tudi točno dogovorjeno, pa niso dobila ustreznih kreditov, s katerimi naj bi že v aprilu plačala avans in bi na podlagi tega potem mogla sklepati pogodbe. Kreditna sredstva so bila sedaj, v juliju, sicer zagotovljena, tako da bodo naša podjetja poskušala popraviti, kar je bilo zamujenega. Vendar je treba poudariti, da ti problemi še niso dokončno odstranjeni, zakaj obstoja nevarnost, da so si podjetja v drugih republikah zagotovila dovolj in še več žita, za naša podjetja pa ga utegne primanjkovati.

Pri tem je treba poudariti, da so podjetja dovolj pravočasno obvestila odgovorne institucije o vseh teh problemih in jih tudi opozorila na morebitne posledice, če ne bo ustreznih posredovanj in ukrepov; hkrati so poslanci v gospodarskem zboru skupščine SRS naslovili na republiškega sekretarja poslanska vprašanja. Toda čas je tekel in prišlo je do krize. Krivda pri tem vsekakor ne zadene podjetij, ki so storila vse, da do tega ne bi prišlo. Gre za določeno neodgovornost družbe in odgovornih forumov ter bank, ki niso prislusnili opozorilom.

Hkrati pa bo s povečanjem cen žitu in s tem moki – nastal nujno povezan problem podražitve kruha, kar je z analizami in izračuni dokazano, da žitarska predelovalna podjetja že pri dosedanjih cenah žit – ob podražitvi raznih drugih stvari, kot so goriva, prevozi, elektrika in razne usluge – ne morejo kriti stroškov.

Kaj naj bi stabilizacijski ukrepi naprej udarili našega delovnega človeka prav ob kruhu? Menda se je treba ob tem resno zamisliti!

T.B.

AMD MOSTE POD NOVO STREHO

IZ MALEGA RASTE VELIKO

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK – V SODOBNI STAVBI SODOBEN POUK BODOČIH ŠOFERJEV – 22 LASTNIH JEKLENIH KONJIČKOV IN 2900 ČLANOV

Pred enajstimi leti še ni bilo ne duha ne sluha o Avto-moto društvu Moste, pravkar pa se je preselil v novo, zelo moderno stavbo in ima 2900 članov, 22 lastnih avtomobilov znamke fiat 750 in 45 starih milijonov letnega čistega dohodka.

„Začeli smo iz nič,“ pravi Bogo Krenčič, sekretar društva in eden glavnih pobudnikov za ustanovitev tega majhnega, toda izredno uspešnega kolektiva – in nadaljuje:

„Največje breme v iniciativnem odboru, ki je imel namen razvijati avtomobilski šport in vzgajati voznike jeklenih konjičkov, so ob usta-

medtem ko so nam tovariši iz Saturnusa podarili star opel caravan. To je bilo za nas – in seveda za tedanje razmere – pravcato bogastvo in dober start za naprej.“

Do leta 1968 je AMD Moste z vztrajnim delom in dobrim gospodarjenjem uspelo zgraditi okoli 30 garaž za lastni vozni park v vred-

predavalnico, v katerih si bodo bodoči vozniki motornih vozil pridobivali šoferskih vednosti, loči gibljiva stena in ko se le-ta popolnoma odpre, nastane velika, svetla, zračna in zelo funkcionalna dvorana za približno 200 ljudi. V velikem izloženem oknu, obrnjenem proti ulici Jana Husa, bo trgovsko podjetje Tobak razstavljalo učila za avtomobilsko šolo.

Značilno za celo stavbo je to, da je zelo prostorna, kar bo omogočalo obiskovalcem avtomobilskih tečajev tudi med odmori udobno gibanje in sprostitve.

Prostor za blagajno je domiselno urejen, saj omogoča istočasno delo s štirimi strankami. Zraven je še majhen prostor, v katerem bodo kandidati za vozniki izpit lahko nemoteno obnavljali učno snov.

Nova stavba ima tudi prostor, v katerega bo moč montirati tako imenovani avtotrenažer. To je na prava, ki se sestoji iz enega (ali več) posebnih avtomobilov; s pomočjo filma na ekranu dobijo vozniki občutek neposredne vožnje v različnih pogojih (križišča, naselja, ovinki, dež, sneg, megla ipd.). Naprava bo služila kandidatom za pridobivanje začetrnega praktičnega znanja v upravljanju z motornim vozilom; na njej pa bo možno seznanjati tudi izkušene šoferje z vožnjo skozi neznana mesta doma in v tujini, kar bo nedvomno velikega pomena za vedno bolj razvijajoči se mednarodni turizem.

Tako napravo že s pridom uporabljajo v mnogih državah, medtem ko je v Ljubljani še nimamo. Avtotrenažer znamke škoda bo imel zmogljivost 5 trenajznih mest hkrati in bo veljal 450.000 dinarjev. Teh pa AMD Moste za sedaj še nima, vendar je upati, da bo društvu uspelo zadovoljivo rešiti tudi ta problem.

novi nosili še: LADO DRNOVŠEK, TINE NADIZAR, TONE HEGLER, FRANCE KOSTREVC, MIHA STRGAR, RUDI BOBNAR in še nekateri drugi člani.

Prva športna prireditev ter prvi tečaj za voznike motornih vozil iz vrst delavcev Javnih skladšč in Saturnusa sta nam navrgla 7000 dinarjev. S tem izkupiškomo smo kupili fička,

Tako imenovano veliko in malo

ff

V Saturnusu primanjkuje delavk

Velika naročila kovinske embalaže – predvsem konzervne industrije – so v tovarni Saturnus preslegla vsa predvidevanja. Nastal je problem, kje dobiti zadostno število delavk, da bodo lahko stregle hitrim avtomatom.

Kadrovska služba je morala v široko akcijo, saj zavod za zaposlovanje še zdaleč ne more ustreči velikim potrebam delovnih organizacij. Treba je bilo stopiti v stik tudi s službami za zaposlovanje v občinah zunaj Ljubljane: na Vrhniki, v Logatcu, Kamniku, Litiji, Hrastniku in

v Grosupljem. S to akcijo in še s pozivom po radiu, s plakati po trgovinah, s prošnjo domačim delavcem, da povabijo svoje znanke na delo v Saturnus, je le nekako uspelo, da bo vsaj za silo zadoščena potreba 550 delavkami.

Da je tako težko dobiti nekvalificirane delavke, niso vzrok osebni dohodki, saj ti za normalno delo ob poprečnem preseganju tehničnih norm presegajo 1.000 dinarjev. Vzrok je v splošnem pomanjkanju delavcev zlasti v industrijskih središčih.